

« Μαγιστράδ Λαββαίο ἀνορεβυβέρο
αυ ἐπὶ χρόνῳ δευαίτη --- ».

«...Νά ήταν Σαββάτο απομεσήμερο,
κι ἐγὼ χρονῶν δεκάξη!...»

Ἀγωνία χρώματος μπλέ-ἐλεκτρικ, μοντέλο Τσεκλένης!...

Στούς ἀσφαλτοστρωμένους δρόμους, στά προαύλια τῶν σχολικῶν συγκροτημάτων, στό ξέφωτο τῆς μικρῆς πλατείας...

Χρονῶν δεκάξη!... Διαγωνίσματα!...

Μαῦρο τό χρώμα τῆς δικῆς μας ἀγωνίας. Ξεθωριασμένο μάλιστα, καθὼς τό φτηνό κάμποτο, στό τρίτο κίολας πλούσιμο, εἶχε πετάξει τῆ μισή μπογιά του.

«... Μαῦρες ποδιές, λευκές καρδιές», ἔπλεκε τό στιχάκι ἡ Κυρά-Φιλιώ ἢ φουρνάρισσα, σάν περνούσαμε φασαριόζικη κομπανία, καί κοντοστεκόμαστε στήν πόρτα τοῦ φούρνου τῆς, μέ τίς μεθυστικές εὐωδιές, τοῦ ψωμιοῦ, τῶν παξιμαδιῶν, τῆς κολοκυθοπατάτας...

Λευκές μονάχα, θεια-Φιλίτσα μας; Τά χρώματά τ' οὐρανοδόξου στ' ἀπόβροχο, ὅλα ὅσα γύρω σου θωρεῖς, καί μύρια ἀκόμα οἱ καρδιές πού τραγουδᾷς. Μονάχα ὁ χτύπος τους δέ βρίσκει μέτρο τοῦτες τίς ἡμέρες, καί πᾶνε νά τιναχτοῦν ὡς τόν οὐρανὸ καί βάλει...

«...Εἰσερχόμεθα εἰς περίοδον προαγωγικῶν ἐξετάσεων!... Τυχόν παρεκτροπή τῶν μαθητῶν ἐκ τῶν καθηκόντων, θά παταχθεῖ ἀνηλεῶς...».

Στόν ἴδιο τόνο πάνω κάτω μέ τόν Γυμνασιάρχη μας θά ἔλεγε στήν ἔρημο τό «Μετανοεῖτε!... ἤγγικεν γάρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν...» κι ὁ προφήτης Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος. Κι ὁ Ἀσημάκης, χτυπώντας τρανταχτά – ἀλλιώτικα – τὴν κουδούνα του, ἐπικύρωνε τὴν σοβαρότητα τῆς ἀναγγελίας, μὴν ἀφήνοντας τό παραμικρὸ περιθώριο νά τό πάρει κανένας ἀψήφιστα κάπως.

– Λοιπὸν, Σερβαῖοι, χά!... Τά σοῦρτα φέρτα Σέρβου-Λαγκάδια τὰ Σαββατοκύριακα, τέρμα, ἔ; Χά!... Κι ἐσεῖς ἀξιότιμοι κύριοι κύριοι Λευκοχωρίτες, Βαλτεσιναῖοι, Κερπινιώτες, καί λοιποῖ, καί λοιποῖ, καί λοιποῖ... Ἐκτός πιά κι ἂν νομίζουμε ὅτι παίζουμε ἐδῶ πέρα. Χά!... Ἄχ, μωρέ, τί ξέρετε σεῖς ἀπὸ κακοπέραση!... Πείνα, ψείρα, ξυπολησιά κι ἀστροπελέκια τό κατόπι σου, νά σοῦ κάνουν τό αἷμα μυτζήθρα!...

Μέ τούς ἀντίχειρες στ' ἀνοίγματα τῆς μασχάλης τοῦ γιλέκου του, καί δώστου νά ζυγιάζεται μπρὸς πίσω ἀπὸ τίς μύτες τῶν παπουτσιῶν στά τακούνια, καί νά μᾶς τά φέλνει, ὁ μαθηματικὸς μας, ὁ κύριος Σταθόπουλος.

Μόνιμα θυμωμένος μέ τούς «ἀμελεῖς μαθητάς» καί εἰδικότερα μέ τὰ «βλαχάτσια» τοῦτες τίς μέρες, δέν κατάφερνε νά πιαθεύσει

μέ τιποτα, τὰ διαρκῶς θυμωμένα ἐπίσης μαλλιά του.

Ἄδύνατο ν' ἀντέξει τὴν ἀποτυχία, ν' ἀνεχθεῖ τὴν τεμπελιά, νά συγχωρέσει τὴν ξεγνοιασιά. Γι' αὐτό καί τραβοῦσε μέ πιότερη δύναμη αὐτιά καί κοτσίδες, τῶν «κυρίων κυρίων Σερβαίων, Ρεκουναίων, Κερπινιωτῶν, Καλλιαναίων, καί λοιπῶν, καί λοιπῶν, καί λοιπῶν...» μὴ καταφέρνοντας ὥστόσο, μέ τὴ σκληράδα λόγων καί χειρονομιῶν, νά σκεπάσει τὴν τρυφερότητα καί τὴν ἔγνοια του, γιὰ τὰ «βλαχάτσια» πού λίγο πολύ τό δαισιθάνονταν...

« Προαγωγικά ἐξετάσεις εἰς τὴν Φυσικὴν Ἱστορίαν... »

– Γιὰ τὰ μονοκοτυλήδονα θά μᾶς βάλει!... Οἱ «πληροφορίες» προέρχονται ἀπὸ τὴν πάντα καλῶς ἐνημερωμένη «πηγή» τῆς Μελανίας, πού εὐκαιρία ζητοῦσε νά ὑπογραμμίζει τὴ συγγενεία της μέ δυό κιάλας ἀπὸ τοὺς καθηγητές μας.

« Ἰνδικοφόρος ἢ βαφικῆ. Κοινῶς λουλάκι. Ἄνήκει εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν... » Ἄχ, βρέ Θεούλη μου! Πῶς τᾶχεις φτιάξει ἔτσι παράταιρα τὰ πράγματα. Στό φράχτη νά μαυρολογᾶνε οἱ βατόμουρες, ἢ μουριά κι ἢ βυσσινιά νά λυγοθυμᾶνε ἀπὸ τῶν καρπῶν τους τό βάρος, κι ἐμεῖς ἐδῶ μέσα νά ψάχνουμε γιὰ τό συγγενολοί καί τὴν ἰθαγένεια «...Ἰνδικοφόρου τῆς βαφικῆς...». Τὰ δέ σπουργίτια, νά τσιμπολογᾶνε τὰ πετροκέρασα!...

«... Τυχόν παρεκτροπὴ τῶν μαθητῶν ἐκ τῶν καθηκόντων των...»

– Ἔ, ψίτ, κάνε τὴν κόλα σου δεξιότερα λιγάκι.

– Σγουρίδου, αἰωνία πέτρα τοῦ σκανδάλου, θ' ἀποβληθεῖς...

Ἡ Δημοσθένης σηκώνεται πρῶτος! Ψηλός, ξανθός, κατσαρομάλλης! Ὁ Ἀπόλλωνας δηλαδή, πού κατέβηκε ἀπὸ τόν Ὀλυμπο καί ἔγινε συμμαθητὴς μας!...

Σίγουρος – πόσο σίγουρος, Θεέ μου – ἀκουμπάει τὴν κόλα του στὴν ἔδρα, μ' ἓνα κούνημα τοῦ κεφαλιοῦ πρὸς τόν καθηγητὴ, πού – φαντάσου – τοῦ χαμογελάει!...

Στό διάλειμμα θά δοῦμε. Ἄν ἔχουμε στά γραφτά μας πλησιάσει κάπως τό Δημοσθένη σωθήκαμε! Εἶναι ὁ Μεγάλος μας. Ὁ Ὄραϊός μας. Ὁ μοναδικός μας!...

Φανερά βέβαια δέν χρησιμοποιοῦμε ποτέ τό «μας» γιὰ τόν Δημοσθένη. Μέσα μας ὅμως... Γι' αὐτό καμιά μας δέν κοιτάζει ὀλόισα στά μάτια τὴν ἄλλη. Καμιά. Ἐκτός ἀπὸ τὴν Κρήνα φυσικά! Τὴν Κρήνα τοῦς!...

Μεγαλομάτα, λυγερή, μέ μιά πλεξούδα σά δεντρογαλιά νά σπαράζει στή ράχη της, σχεδόν μέχρι κάτω!...

Νά δεῖς πού οἱ δυό τους τᾶχουνε κανονίσει νά εἶναι βάσανο

καί καημός γιά ὄλους μας. Ἐκεῖνος γιά ἐμᾶς, κι αὐτή γιά τούς ἄλλους!... Μέ τίποτα δέν μοῦ τό βγάζεις ἀπ τό νοῦ πῶς τᾶχουνε κανονίσει...

«Ἐντιθέσεις». Χορός φουστανελάδων τ' ἄσπρα γράμματα τῆς κιμωλίας στόν κατάμαυρο πίνακα.

«... Δίχως τή νύχτα μέ τό σκοτάδι, καί τή σιωπή, τί θά ἦσαν ἡ Αὐγή καί ἡ μέρα... Ὁ Ἥλιος θᾶτανε τραγούδι, ἄν δέν ὑπῆρχε ἡ συννεφιά καί ἡ βροχή;... Ἡ Κυριακή πῶς θά ξεχώριζε μέσ στή βδομάδα;...»

Τέλειωσε κióλας ἡ κόλα μου; Φαντάσου... Σηκωνόμαστε τήν ἴδια στιγμή μέ τό Δημοσθένη! Παραμερίζει ἐλαφρά νά παραδώσω πρώτη!... (Θεούλη μου, βαθιά πού σφάζει τό βελουδο...).

Κι αὐτή, ἡ Κρήνα τους, σκυμμένη γράφει ἀκόμα!...

Στριμοχνώμαστε μελίσσι στό διάδρομο. Νά βγοῦνε ὄλοι οἱ δικοί μας μά καί τῆς ἄλλης τάξης ἀπό τήν ἀντικρινή αἴθουσα.

– Τί σᾶς ἔβαλε; Τί σᾶς ἔβαλε;

– Ἐκλεκταί περικοπαί τοῦ Εὐαγγελίου, προφταίνει ὁ Κουτσομανώλης, «παππούς» μας πιά... ἐπίσημα ἀπό πέρυσι...

– Μᾶς φώτισες, παππουλάκο!... Καί στά πέντε στήν Τετάρτη, καί στά πέντε!...

Γέλια πού σίγουρα θ' ἀναποδογυρίσουν τή γῆ.

– Ὅργια ὀργίων!... Ἡ τῶν Ἰουδαίων χάβρα καί πλέον. Ἀλίμονον, ἐξῆλθον τά θήλεα ἐκ τῶν ἐστιῶν, καί εἰσῆλθον εἰς τās αἰθούσας διδασκαλίας, μαίνεται χαμηλόφωνα ὁ «παπάς», ὁ ἐπί τῶν θρησκευτικῶν καί τῆς ἱστορίας συνάδελφος ὅπως τόν λέει ὁ Γυμνασιάρχης.

Σωρός κουβάρι «ἐξερχόμεθα» κατρακυλώντας τήν κυκλική ξύλινη σκάλα. Στό πλατύσκαλο συνθέτουμε καί τραγουδάμε τόν ὕμνο τῆς αὐριανῆς. «Μέρα κενή, μέρα καλή, μέρα μαλαματένια...».

– Ξεκουμπιστεῖτε ἐν τῷ ἅμα, ὠρύεται σκυμμένος στό παράθυρο τοῦ πάνω πατώματος, φτύνοντας στό κόρφο του, καί μουρμουρίζοντας ἀσφαλῶς τό γνωστό μας: «... ὁποῖα ἡ πικρία τοῦ ποτηρίου, πού ὄρισες δι' ἐμέ, Κύριε, μέ τούς φουστανοφόρους εἰδικῶς σατανάδες...».

Κανονίζουμε τόπο καί ὥρα γιά τό διάβασμα τοῦ ἀπογεύματος καί σκορπιζόμαστε ὁμάδες ὁμάδες στούς δρόμους, χωριστά φυσικά ἀπό τά «παιδιά» μέχρι τήν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ μας ὅπου, συνεννοημένοι θαρρεῖς, φτάνουμε ὄλοι μαζί.

Ἡ νοικοκυρά μας ἡ κυρα-Φρόσω, μέ τό μαυρομάντιλο δεμένο κοκέτικα ψηλά στό κεφάλι, στρωμένη κατά τήν καθημερινή της

συνήθεια στό κατώφλι, κουβεντάζει μέ τή γειτόνισσα τήν κυρα-Πηνιώ.

Ἐκράτητοι τή δρασκελάμε καί... βούρ, στό ντουλάπι μέ τς ψωμί.

– Μπά θεριά πιά!... Ἐ θεριά... πού θά σᾶς κάνουν ἀνθρώπους εἰς τὰ χαρτιά.

– Ἀκόμα νά μαγερέψεις, θειά; Βράδιασε!.. Ἀλλά πού σ' ἀφήνει τό λακριντί, τῆς μπαίνει ὁ Θεοδωρής.

– Ἀκόμα βρέ! Βαρεμένε!... Ἐ, βαρεμένε, πού θά μοῦ μάθεις εἰς τί θά κάνω. Τί πέσατε στό ψωμί, σάν τὰ κοράκια στό φοφίμι; Γιά νά μοῦ μείνει ὁ τραχανάς νά παιδεύομαι ἄδικα, ἔ;

– Λωλάθηκες, θειά, πάει... Ἄκου θά μείνει! Ἀλλά σάμπως ξέρεις ἀπό τετραγωνική ρίζα γιά νά καταλάβεις...

– Ἐγώ, βρέ, ξέρω τίς ρίζες τοῦ δεντρῶνε μοναχά, καί τοῦ χορταριῶνε!... Νά τα μας, πού θά βγῶ καί λειψή ἀπό τό Θανάση, τ' Ἁγιο-Θανασιοῦ νά μήν τόν ἔβρει λέω!... Μοίρα πού σου τήν εἶχα ἡ ἄμοιρη, μέ τὰ βλαχάτσια πιά μιά ζωή.

Καί φυσώντας τὰ φρύγανα στή φωτιά: «... τὰ μαλινιάρικα τὰ δικά μου κολλήσανε στό δημοτικό βλέπεις... ὦχ πιά, Θεούλη μου κι Ἄι-Γιώργη...».

Ἡ συντροφιά γιά τό διάβασμα μᾶς ἔβρισκε στήν τελευταία μπουκιά. ὦχ τῶ ὡς δέκα τὰ παιδιά, βιβλίο ἓνα!

«... Πολυτέλειες... πολυτέλειες...» σχολίαζε ὁ μαθηματικός μας. «Στόν καιρό μου...». Στρωνόμαστε μισοφέγγαρο στά πυρωμένα σανίδια τοῦ μπαλκονιοῦ. Στά χάλασμα τοῦ Μπαλόγιάννη δίπλα, ἡ ἄλλη κομπανία πληροφοροῦσε ἐν χορῶ τὰ Λαγκάδια ἀπό ἄκρη σ' ἄκρη ὅτι «Δαρείου καί Παρυσάτιδος γίνονται παῖδες δύο...».

Προαγωγικά ἐξετάσεις εἰς τὰ Ἀρχαῖα Ἑλληνικά.

«... Ἐρμηνεύσατε...»

Ἡ κυρα-Φιλίω ξεφουρνίζει... Ἀχνιστά καρβέλια, παξιμάδια, κολοκυθοπατάτες... Σάββατο! Ἡ μάνα θά ζυμώσει τ' ἀπόγευμα σίγουρα, γιά νά φέρει γλαρότερο αὔριο τό ψωμί, κι ἄς ξέρει ὅτι ἔτσι δέν φτουράει... θᾶχει καί λουκουμάδες τυρόπιτες, ψαχνά, λουκάνικα, κι ἄβγά περισσότερα ἀπό ἓνα γιά κάθε βράδυ!...

«... Κοπιάζουν τὰ παιδιά σέ ξένο ντόπο. Βρίσκουνε δέ βρίσκουνε ἀνοιχτό τό σπίτι ἅμα γυρίζουνε... Ξένης μάνας γέννηση βλέπεις...»

Ἄν ἔφερνε καί τήν ἀδελφοῦλα μου! Τῆς ἔχω δυό κορδέλες ρόζ ὄργαντίνα γιά τὰ πλεξιδάκια της...

Κάλλος γάρ, ἡ νόσος ἠνάλωσεν, ἡ γῆρας ἐμάρανεν.

Πλοῦτος δέ...»

... Λεύκα πανώρια δίπλα στό παράθυρο!... Φιλιά στόν οὐρανό οι χρυσές φλόγες τῶν καντηλιῶν πού ανάβουν τά φύλλα τῆς!... "Ένα πουλί πού τάχα παίζει, εἶναι ἡ αἰτία λέει τῆς ἀσθένειας πού μαραίνει τά δέντρα... "Ένα πουλί! Μὲ τ' ἄλλα ὀλοίδιο στήν ὄψη...

... Τοῦ Δημοσθένη ὁ πατέρας. Ὁ Εἰρηνοδίκης μας, ὅπως τόν λένε ὅλοι. Λιγοστά, ἀποσταμένα μαλλιά, βλέμμα ἀπόμακρο, ξεθωριασμένο, ράχη γερτή... Καί τό περπάτημά του, μόλις λιγάκι πρὶν ἀπό τό κουτσός.

– Ἐγὼ εἶμαι φτυστός ὁ πατέρας μου, λέει ἀρκετά συχνά ὁ Δημοσθένης!...

... Ἡ Δωροθέα τοῦ μπαλωματῆ...

– "Έ, κοράσιον! Φρονῶ, ὅτι μᾶλλον ἢ πρὸς τό Σερβόβουνον ἀνάβασις ἀπασχολεῖ τὴν σκέψιν σου, παρά ἐκείνη ἢ τοῦ Ξενοφῶντος Κύρου τοιαύτη!...

– Λυσία κάνουμε, κύριε...

– Σιωπή, ἀνόητος. Τό ξεύρω. Περὶ παγίδος ἐπρόκειτο!

"Άς ἤξερα ποιὸς – καί γιατί – ἀνακάλυψε τά μαθηματικά, κι ἂν δέν τόν σκότωνα τώρα δά, Παναγίτσα μου!...

Νά ὑπάρχουνε οἱ καμπύλες τῶν βουνῶν καί τῶν λόφων, τά ζιγκιζάγκ τῆς ρεματιάς, οἱ δέσμες τοῦ φωτός στίς στέγες καί στά σοκάκια, ὁ τροῦλος τῆς ἐκκλησιάς τ' οὐρανοῦ, κι αὐτός ἐκεῖ: $A^2 = B^2 + \Gamma^2$ «... τό τετράγωνον τῆς ὑποτεινούσης ἰσοῦται!...».

– Λοιπόν, δεσποινίς; Νά εἶχαμε τί νά εἶχαμε ἔ; Πού λέτε, ντάγκα-ντούγκα, ντάγκα-ντούγκα μεθαύριο οἱ καμπάνες!... Βρέ τί τρέχει, βρέ τί τρέχει!... Δέν τά μάθατε τά χαμπέρια; Χά!... Ἡ Παναγοπούλου ἔμεινε!

– Κύ... κύριε...

– Κεριά καί λιβάνια, πού θά μᾶς πεῖς κύριε! Τά μαθηματικά, παιδί μου...

«Priski incolae latii...»

«... Ἀπό τά πλέον βασικά συστήματα τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ...»

«... Ὡ ξεῖν', ἀγγέλειν Λακεδαιμονίοις...»

Τέλος!... Τέλος!... Τέλος!... Τό φωνάζουνε μάτια, λόγια, χειρονομίες. Ἰσχυρισμοί, παρατηρήσεις, προγνωστικά κυρίως γιά τ' ἀποτελέσματα.

– Κατά τά ἔργατα καί τά μυαλά σας... χά! Προφητεύει περνώντας ὁ κύριος Σταθόπουλος. Κι ὁ φυσικός μας: «... Ἐκαστος ἐξ ὑμῶν θά συλλέξει τὴν συγκομιδὴν τῆς φιλοπονίας του...»

Στόν καθιερωμένο ἀποχαιρετιστήριο λόγο του, στό προαύλιο. ὁ Γυμνασιάρχης τονίζει «τήν σημασίαν τοῦ μαθητικοῦ ἤθους, ἐν παντί τόπῳ καί χρόνῳ, μηδέ καί τῆς περιόδου τῶν διακοπῶν ἐξαιρουμένης...» «...Περαίνων δέ...» εὐχεται «δι ὅλους ὑμᾶς ὑγιᾶς καί εὐχάριστον θέρος...».

– Τούς ζυγούς λύσατε, ἄαρς, προστάζει ὁ Γυμναστής κι ἡ γλώσσα τῆ κουδούνας τοῦ Ἰσημᾶκη: «Ἐμπρός, ἔμπρός μάρς. διαλυθεῖτε νά συμμαζέσουμε ἐπιτέλους τά λογικά μας...»

Λύνουμε τούς ζυγούς, κι ἀνοίγουμε πηγαδάκια στούς δρόμους.

– Τοῦ χρόνου θᾶμαστε στή Λαμία ἐμεῖς, λέει ὁ Δημοσθένης. (ἦλιε μου, τά κομμάτια σου τοῦ καθρέφτη σου πῶς ζεματᾶνε...).

– Ἰμεῖς στή Σπάρτη μᾶλλον, παίρνει σειρά ἡ Ἡλέκτρα. Κι ἐκ εἰ ν η ἡ Κρήνα τ ο υ ς προφέρει ἐπίσημα τό χρησμό:

– Ἰγῶ, παιδιά, στήν Ἰθήνα!...

– Κι ἐμεῖς ἐδῶ!... Μέ τόν «παππού μας» τόν Κουτσομανῶλη καί τό «μπαμπά μας» τόν Κωστόπουλο, ἀστειεύεται ἡ Μελανία – ξόρκι σίγουρα γιά τόν πόνο τοῦ χωρισμοῦ...

Ἰαινε, καλοί δάσκαλοι καί καθηγητάδες!... Εἶναι ἔτοιμος ὁ καγιανᾶς νά φᾶτε, κι ἀπέ νά πᾶτε στό καλό, μᾶς ὑποδέχεται ἡ κυρα-Φρόσω ὄρθια καί γελαστή στό κατώφλι.

– Εὐχαριστοῦμε, θειά! Νά εἶσαι καλά.

– Κι ἐσεῖς, μωρέ... Μόνε ἄν εἶναι νά προτιμήσετε ἄλλο σπιτί, νά μοῦ τό εἶπεῖτε ἔγκαιρα – σχεδόν ψιθυριστά τό λέει.

– Μή σεκλετίζεσαι, θειά. Δέ σ' ἄλλάζουμ' ἐμεῖς μέ καμιά!...

Μά δέ μᾶς ἔδινε μιά τόση δᾶ ἀφορμή γιά μιά σταλίτσα γκρίνια, ἔνα μικρό πειραγματάκι σήμερα;

– Θᾶ φύγουμε τ' ἀπόγευμα ἦ... αὔριο;

– Αὔριο... Αὔριο!... Δέν προλαβαίνουμε σήμερα!....

Γίνεται, νά τό ποῦμε ἔτσι ξεκάθαρα, πῶς τῆς καρδιάς οἱ ρίζες εἶναι, πού δέν μπορούν νά ξεκολλήσουν μονομιᾶς ἀπό τά Λαγκαδία; Βλέπεις, γιά μέτρο ἀγάπης, ὅλη τῆ σχολική χρονιά, εἶχαμ' ἐκεῖνα τά Σαββατοκύριακα στό χωριό – σύντομα σᾶ φτερούγισμα χελιδονιοῦ.

.....

Γειᾶ σας λοιπόν, Λαγκαδία μας! Ἰπό τήν κάθε σπιθαμή τῆς διαδρομῆς, μέχρι τό διάσελο, πού βγαίνετε ἀπό τῆς ματιᾶς μας τήν κορνίζα...

Γειᾶ σας, μέχρι τόν Ἰοχτώβρη. Γ ε ἰ ᾶ. «... Ἰεκάστος ἐξ ἡμῶν μέν τήν συγκομιδῆν τῆς φιλοπονίας του» ἦ «κατά τά ἔργατα καί τά

μαυλά του...» μπαίνει τώρα κατευθείαν στίς διακοπές πού στοῦ χωριοῦ μας πῆ γλώσσα λέγονται: θέρος, τρύγος, πόλεμος, καί σημαίνουν δουλειές... δουλειές... δουλειές... Ἐπί τά ξημερώματα ὡς τό βράδυ χωρίς Σαββατοκύριακα! Θέρισμα, ἀλώνια καί κουβάλημα, τά ζωντανά στή βοσκή, ποτίσματα στά περιβόλια...

« Ὑγιές καί εὐχάριστον θέρος...», κύριε Γυμνασιάρχα!

.....
– Λοιπόν, πῶς τά πήγατε μέ τήν ἔκθεση;

Κίνηση κεφαλιοῦ καί χερῶν πού λέει «ἄσ' τα... ἄσ' τα...» μά δύσκολο νά τό τοποθετήσεις στό «σκίσαμε» ἢ «τήν ἔχουμε πατήσει».

– Ἐ, ὠραῖο θέμα σᾶς ἔβαλαν.

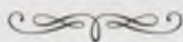
– Βέβαια, ἔξω ἀπό τό χορό... Ἐμεῖς πεθαίνουμε κι ἐσεῖς...

Ἐ Ορίστε, νά!... Χαμογελάει κι ἀπό πάνω!

Χαμογελάω πράγματι, παιδιά. Γιατί δέν γίνεται μέ τίποτα στόν κόσμο, «χρονῶν δεκάξι...» νά αἰσθανθῶ τό καρδιοχτύπι σας καί νά... «πεθάνω» ἀπό τήν ἔνταση καί τό ρυθμό του!...

Χαμογελῶ!

Μά ἡ ἐρμηνεία τοῦ χαμόγελου, βλέπετε, παραμένει στ' ἀδιδάκτα πάντα.

Διήγημα

της Μαρίας Παναγοπούλου

ἀπό "Το Ημερολόγιο της Φτέρης", ἔκδοση 1981

xrīdim